

FELVIDÉKI HIRLAP

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor.
Negyedévre 2 kor. 50 fill. = Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő:
DR. FUCHS LIPÓT.

Megjelenik: minden csütörtök és vasárnap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Eperjes, Fő-utca 37-ik szám.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Koldusnép beözönlése.

Az 1901-ik évi népszámlálás eredménye, hogy Eperjes lakosságának száma a 15,000 körül jár. A lakosság számának szaporodása öröndetes volna, ha egyben ijesztő mérvben nem szaporodna a naplopók és ingyenélők száma, a kik leg-többje faluról kerül ide, mely otthon nem akar dolgozni s mivel a falvakon jótékony-sági egyletek, téli-konyha hiányában munka nélkül fölkapik az álluk, egyenkint vonulnak be városunkba, a hol maga a közönség is nagylelkűen osztogatja az alalmazásokat, a különböző jótékony egy-let is enyhíti a szűkölködők szenvedéseit. Ha a városnak öröme szolgát a népe-sedés eme fajtája, csak létesítsen mentől több emberbaráti intézményt s a hatóság szabadon engedje itt telepedni a mind-kezt nembeli herék százeit, pár évtized múlva a népesség száma után városunk a nagyobb vidéki városok sorába jut, ha ugyan a lakosság vagyonos osztálya és produktív része győzi verével táplálni a sok elősdt.

Náinuk a népesedés a lakosság szá-mának szaporodása nem fejlődést, gyara-podást, jólétet és boldogságot jelent, hanem azt, hogy itt a henyé, dologkerülő csavargók biztos menedekre találjanak s munka nélkül is megélhetnek. Boldog, boldogtalan beállít a városba, valamelyik külvárosi kertésze istállójában vagy pad-lásán meghúzza magát. Ha jól meghiztat, egy-két napig dolgozik, aztán a pálm-kas lyukban varja a jó szerencsét, annak a napnak díeső felkelését, a mikor a Rothschild báró és a kertészek között ülők között teljes lesz az egyenlőség. A Galicziából ide csempészkedők pedig pár hétig valamelyik hitsorsosuknál meghú-zák magukat, aztán a kalfánt lévetve, végleg ittteleknek, a hol vígan dudál a portugál!

Az itt letelepedő szegénység négy-öt évig eltengődik, községi pótdótot is fizet valamelyest s szépen észrevétlenül eperjesi illetőségűvé válik és ezzel mindenkorra a város nyakába szakad.

A közönség szívesen áldoz itteni régi családok elszegényedett ivadékainak föl-segélésére, hanem a mennyi koldus ten-gődik itt, legtöbbjük idegen helyekről, ide húzóda, a kik természetesen nem itteni illetőségűek, talán annyit sehol az országban nincs. A rendőrség jelentke-zésükre illetőségük megállapítása nélkül egy szóra kiadja nekik a koldulásra joga-sító bárcát, a kik aztán házról házra járva kéregetnek és a városi engedély cégére alatt folytatott szeszfogyasztás javára fillé-eket könyörög. A kinek szíve azonban nem esik meg rajtuk s nem nyújtanak nekik egy-két krajcart, azt a meg nem ajándékozott mormolása kíséri, a melyet bizonyára nem áldás kieszközlése iránt intéz a magasságos mennyekhez. Délfelé azonban a zsáner csendelletté változik, a kertészek körül járó sokszor belebotlik a pálmka-élvezettől elterült alakokba és sokszor úgy kell őket a szintéről elvon-szolni, hogy a nap tíze vagy a tél fagya halálukat okozza.

Különbön - mellesleg említve - Eperjes nevezetes a kertészek és itatérő-helyek szertelen számáról. Csak itt a belváros-nak szűk tere szoruló összecsomósodott utcáiban egyik kertésze a másik hátán van s minden harmadik boltban pohár-számra mérik a snapszot, az állami be-vételék szaporítására.

Koldusainknak csak csekély része eper-jesi illetőségű szegényedettek közül. Leg-többjüket saját községük mint dologtalan vagy keresetképtelenekeket kiverte a falu-ból, vagy tán fuvarral is elűzték, hogy Eperjesre bejöhessenek és itt ragadjanak, a rendőrség nembaromsága miatt. Ha ez a helyzet így tovább fejlődik, a vá-

rosunkba jövő idegen nem fogja tudni, hogy magyar területen jár-e, vagy vala-melyik olasz városban, a hol a koldulás és brigantinizmus között eldől a válaszfal. Csak nagy ritkán csinál a rendőrség egy kis razzát, aztán pár nap múlva a ren-dőrség hivatalos buzgalma szunnyadni tér.

Ennek, a városunkba törekvő szertelen beözönlésnek hátrányait a városi budget is megérzi.

Nagyon itt volna már az ideje, hogy városunk a jött-mentek, csavargók, dolog-kerülő idegen jövevények beözönlését, itt-ragadását vagy letelepedését megakadá-lyozza. Már csak az okból is, hogy a hely-beli tisztességes munkások keresetképes-ségét, a tisztességes ipart és kereskedel-met ne gyöngíthessék s a közbiztonságot ne zavarják. A sok beköltöző ha meg is keresi kényenét, idő multával a városnak s a munkás-emberek verejtékéből töltött közpénztárnak terhére lesznek.

Az önhibájukon kívül nyomorra jutott, községükre szoruló valóságos itteni ille-tőségű egyenektől keszvéggel gondosko-dik a város, a társadalom. A csavargók-ról gondoskodják a rendőrség. A ki a városban csavarog, munka nélkül él, az kitoloncolandó. Letelepedést és ille-tőséget csak olyan egyén szerzhessen, a ki méltó arra, hogy a város polgársága kebelébe fölvegye. Holmi bizonyítványokra, hogy a volt galicziánér «a község megterhel-tetésé nélkül magát föntartani képes», semmit se adjanak.

A közvagyon nem arra való, hogy abból ingyenélők és naplopók tengő-djenek; a jótékony intézeteknek sem az a céljuk, hogy az ördögnek ágyat vessenek s a könnyelmű, léha, erkölcselen élet táplálására szolgáljanak.

Meg kell a város közönségét szabadí-tani a fölösleges tenertől s a jóra való, derék, munkás polgárság házatájkát a parazitáktól meg kell tisztogatni.

A klikk-rendszerrel.

Valóban csak ősz táján indul meg az élet a társadalomban, mikor a termé-szet hervadása az enyészetet juttatja eszünkbe. Az iskolák megnyitásával né-pestülnek be a társaskörök, akkor kez-dünk érdeklődni a közügyek iránt.

Más kérdés, hogy milyen eszmékkel lépünk a társaskörökbe és hogy mily értéket képvisel a mi érdeklődésünk.

Azt nem tagadhatjuk, hogy nálunk Magyarországon töméntelen mennyiség-ben alakultak egyesületek. Éppen az a baj, hogy túlon túl sok egyesület van, a hol az erők szétforgácsolódnak, és a hány foglalkozás van, annyi az egyesü-let. Így csak alig egy pár tud prosperá-lni, alig egy-kettő tud mozgó szere-pet vinni a közvélemény előtt. Nagy baj az, hogy az egy foglalkozású, egy intézményt szolgáló tagok között is a klikk-rendszer dominál, a megkülönböz-tetés foglalkozás és foglalkozás között.

Rikítóan tűnik ez elénk, mikor egyes egyesületek belétét figyeljük.

Egy-egy nagyobb hivatalnok micsoda göggel nézi az embereket. A hol sok a vagyonos tag, ott elmarad a szegé-nyebb; a hol több a kisebb fizetésű ember, oda nem megy a vagyonos, mert derogálna neki, hogy egy asztalnál ül-jön olyan emberrel, a kinek kevés az aprópénze.

A rangkorság, mint a fába fészkelő-dött szű, pusztítja az egyesület erejét. A gazdag a szegényebb ember élhetet-lenségén száznakozik, a szegény a gaz-dagok pöffeszkedésén boszankodik.

És az a pár ember, a ki túlteszti ma-gát a társadalmi élet e rákfénjén, min-den szórakozását a kártya-asztalnál keresi.

Nem azok ma a kánok, a hogy azokat Széchenyi megalakolta.

Jó arra, hogy egyes emberek hiu-

TÁRCA.

Ölelj!

Ölelj! szél! az óra tűnik.
Még itt es volt, a im meesse jár.
Mint sőd mesén, ha vágyak üsik.
A kergetődső lepkepár!...

A eső, a esők, mely mozt oly édes.
A kés, mely mozt olyan meleg,
S e röpke diom, bármily fényes.
Örök esjünk nem lehet!

As ég bolygó sok óridea.
Lobog... lobog... egyszer kihül,
Honnán gyúljon fel újra lángja,
A holt, hideg nagy... semmiből?

Csökolj! ölelj, es ifjú lángnak
Sem hoshat midet a végeset.
Szerese! így majd vígaestáldenak
Marad: hogy lángolt, eresett!

A tél nem less olyan kietlen.
Ha már ölelni sem hevít,
Megérőd hamvadó esveiben
A régi nyár emlékeit!

Csökolj! ölelj! el puesta képek.
A bölcsőnél ért mért mutat.
Árnyad, esivem esereitni készet.
Jövő napokban nem kutatl!...

Csökolj! ölelj! kövesd a vágyad.
Ne lopd meg baiga önmagad.
A rosesadl te földre bágyad.
Ha nem kap egy kis sugarat!

Csökolj! ölelj! ha forr a véred.
Ha ajkad lásaan remeg,
A virulást csak egyszer éled.
Es viesszeitnod nem lehet!...

Münich Forum.

Újjeli kaland.

Írta Szitanyi Pál.

Néhány évvel ezelőtt Londonban töltöttem néhány hetet pusztán azon célból, hogy a nagy város mulatóhelyeit megismerjem.

Egyik étem éppen a Drury Lane-színház felé igyekeztem, midőn útközben egy kapu alatt összekuporodó, a hideg-től didergő alakra lettem figyelmes, ki könyörgő tekintettel nyújtotta felém reszkető kezeit. Egy összetöporodott, roskadozó agg volt a kéregető, kinek ősz haja a zsíros kalap karimája alól kuszáltan hullott alá vállaira

— Egy kis könyorodományért esedezem — mormogá elhaló hangon. Megdermedek a hidegtől és elpusztulok az éhségtől. Tegnapi óta egy falat étel sem volt számban

Igazi részvétet éreztem a nyomorult agg iránt

— Ügylátszik, hogy ön csakugyan sokat szenvedhet. — szóltam hozzá

— Oh uram, fogalmat sem alkothat magának az én nyomoromról. Dolgozni már nem vagyok képes, de azért inkább éhen pusztulnék el, mintsem hogy kol-dujjak, ha nem volna egy ártatlan beteg kis unokám, kinek fentartásáról gondoskodnom kell.

A shillinget, melyet már kezembe vettem, visszacsúsztattam erszényembe. Ha az agg előadásra valóságos alapul, ez az alalmazna nagyon esekélynek tűnt fel előttem; másrészt azonban azt sem szerettem volna, ha valami szédelőg áldozata leszek. Mert sokat hallottam már a londoni szédelőkről. A koldus, ügylátszik, eltalálta gondolatomat, mert a következő szavakkal fordult hozzám:

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az ajkai izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantl cseggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájcz).

Sirolin

